

Policačný zbor v boji proti hrozbám RN materiálov na Slovensku

plk. Ing. Mário KERN

Prezídium Policačného zboru

Aktuálna situácia v Policajnom zbore

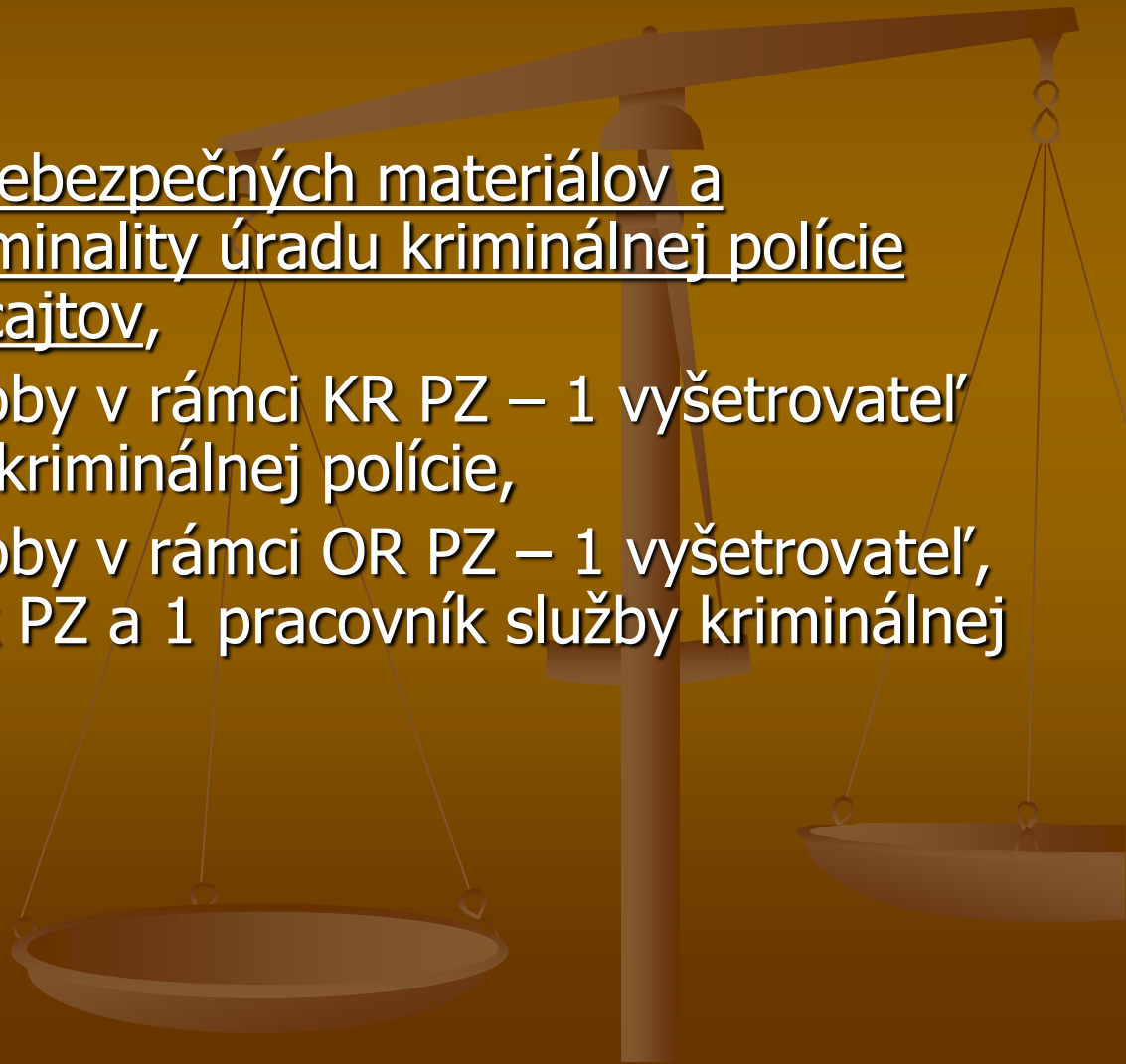
V súčasnosti v rámci aktuálnej organizačnej štruktúry Policajného zboru sčasti existuje samostatné pracovisko, ktorého činnosť je zameraná na oblasť kriminality s RN materiálmi.

Táto oblasť je súčasťou environmentálnej kriminality tak, ako to vyplýva zo smernice 99/2008/ES o ochrane životného prostredia prostredníctvom trestného práva.

Aktuálna situácia v Policajnom zbore

Súčasná situácia :

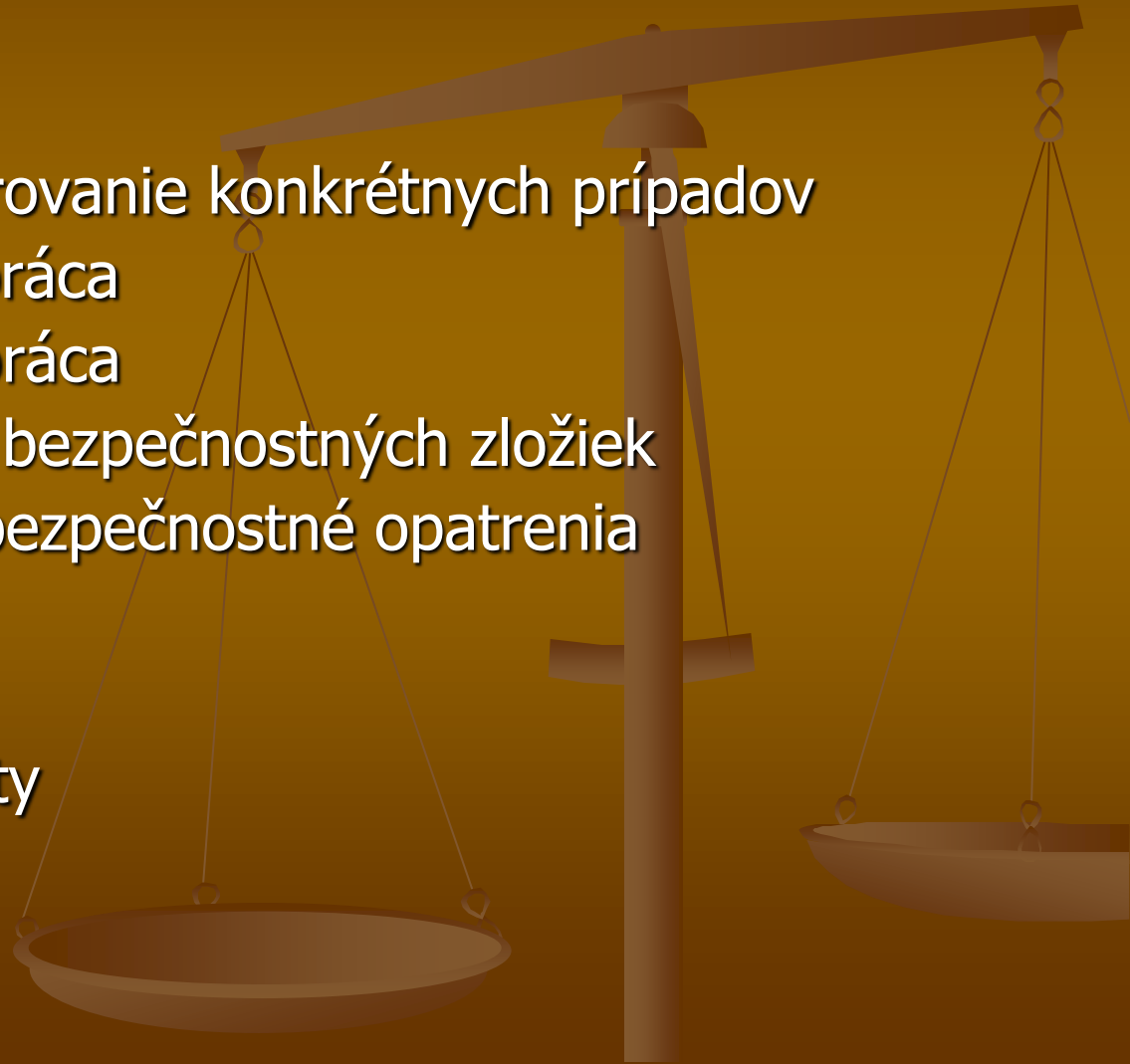
- Odbor odhaľovania nebezpečných materiálov a environmentálnej kriminality úradu kriminálnej polície Prezídia PZ – 13 policajtov,
- určené kontaktné osoby v rámci KR PZ – 1 vyšetrovateľ a 1 pracovník služby kriminálnej polície,
- určené kontaktné osoby v rámci OR PZ – 1 vyšetrovateľ, 1 poverený príslušník PZ a 1 pracovník služby kriminálnej polície,

Hlavné úlohy

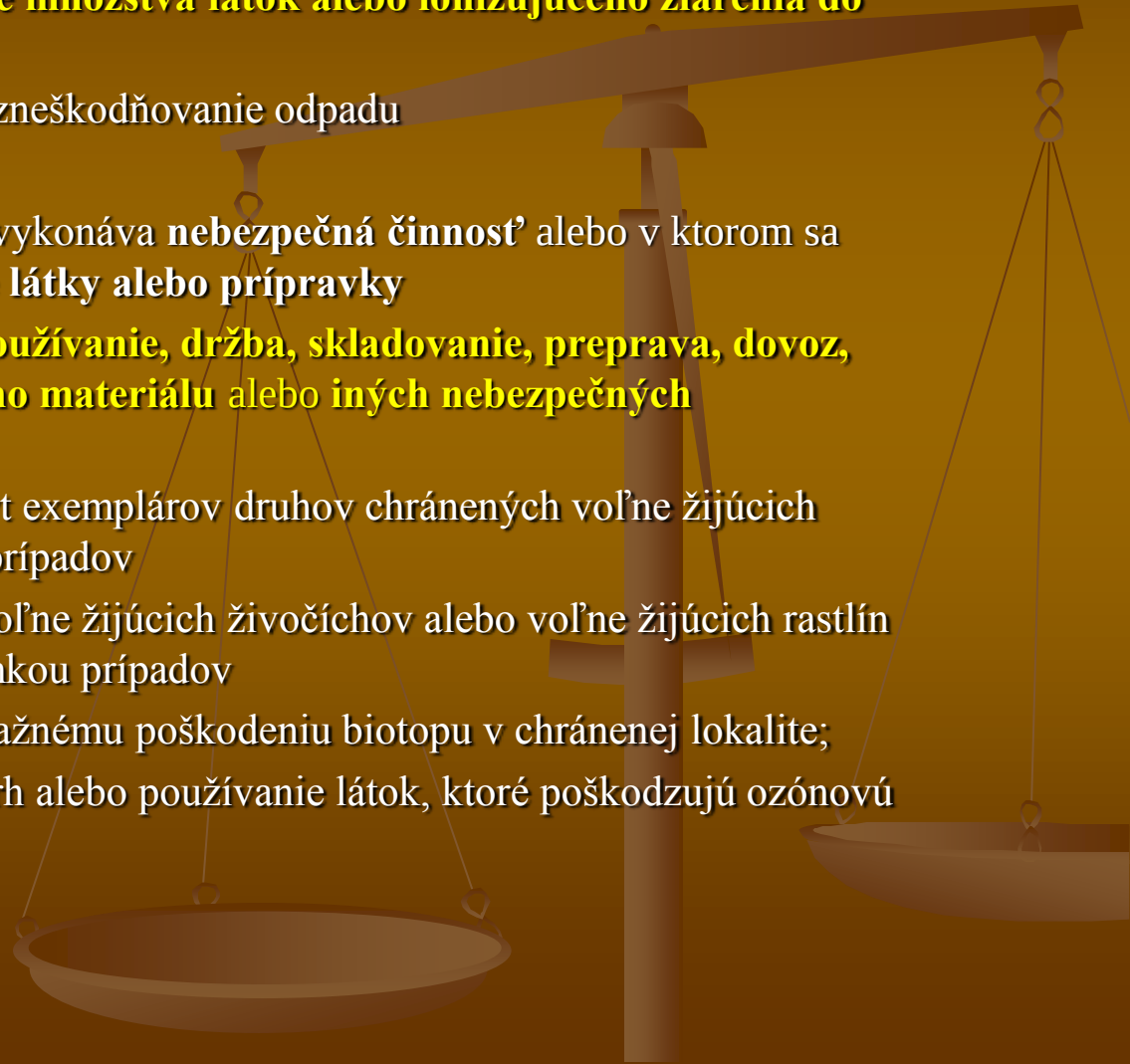
V zmysle interných predpisov plní odbor tieto hlavné úlohy:

- Odhaľovanie a vyšetrovanie konkrétnych prípadov
- Medzinárodná spolupráca
- Medzirezortná spolupráca
- Vzdelávanie a výcvik bezpečnostných zložiek
- Preventívne akcie a bezpečnostné opatrenia
- Tvorba legislatívy
- Kontrolné činnosti
- Bezpečnostné projekty

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/99/ES o ochrane životného prostredia prostredníctvom trestného práva

- **vypúšťanie, emisia alebo zavádzanie množstva látok alebo ionizujúceho žiarenia do ovzdušia, pôdy alebo vody**
- zber, preprava, zhodnocovanie alebo zneškodňovanie odpadu
- preprava odpadu
- prevádzkovanie závodu, v ktorom sa vykonáva **nebezpečná činnosť** alebo v ktorom sa skladujú alebo používajú **nebezpečné látky alebo prípravky**
- **výroba, spracovanie, nakladanie, používanie, držba, skladovanie, preprava, dovoz, vývoz alebo odstraňovanie jadrového materiálu alebo iných nebezpečných rádioaktívnych látok**
- usmrtenie, ničenie, držba alebo odchyt exemplárov druhov chránených voľne žijúcich živočíchov alebo rastlín s výnimkou prípadov
- obchodovanie s druhmi chránených voľne žijúcich živočíchov alebo voľne žijúcich rastlín alebo ich časťami a derivátmi s výnimkou prípadov
- akékoľvek konanie, ktoré vedie k závažnému poškodeniu biotopu v chránenej lokalite;
- výroba, dovoz, vývoz, uvádzanie na trh alebo používanie látok, ktoré poškodzujú ozónovú vrstvu.

Interné predpisy

Nariadenie ministra vnútra Slovenskej republiky č.77/2005 o postupe pri predchádzaní, zamedzovaní, odhaľovaní a dokumentovaní environmentálnej trestnej činnosti, pri zisťovaní jej páchatel'ov, pri jej vyšetrovaní a skrátrenom vyšetrovaní.

- Účelom tohto nariadenia je ustanoviť postup útvarov ministerstva a útvarov Policajného zboru, ktoré sú uvedené v čl. 2 ods. 2, pri**
- a) predchádzaní, zamedzovaní, odhaľovaní a dokumentovaní environmentálnej trestnej činnosti, pri zisťovaní jej páchatel'ov, pri jej vyšetrovaní a skrátrenom vyšetrovaní,**
 - b) zovšeobecňovaní poznatkov o aktuálnych formách environmentálnej trestnej činnosti a jej páchatel'och,**
 - c) zabezpečení informačného toku na úseku environmentálnej trestnej činnosti.**

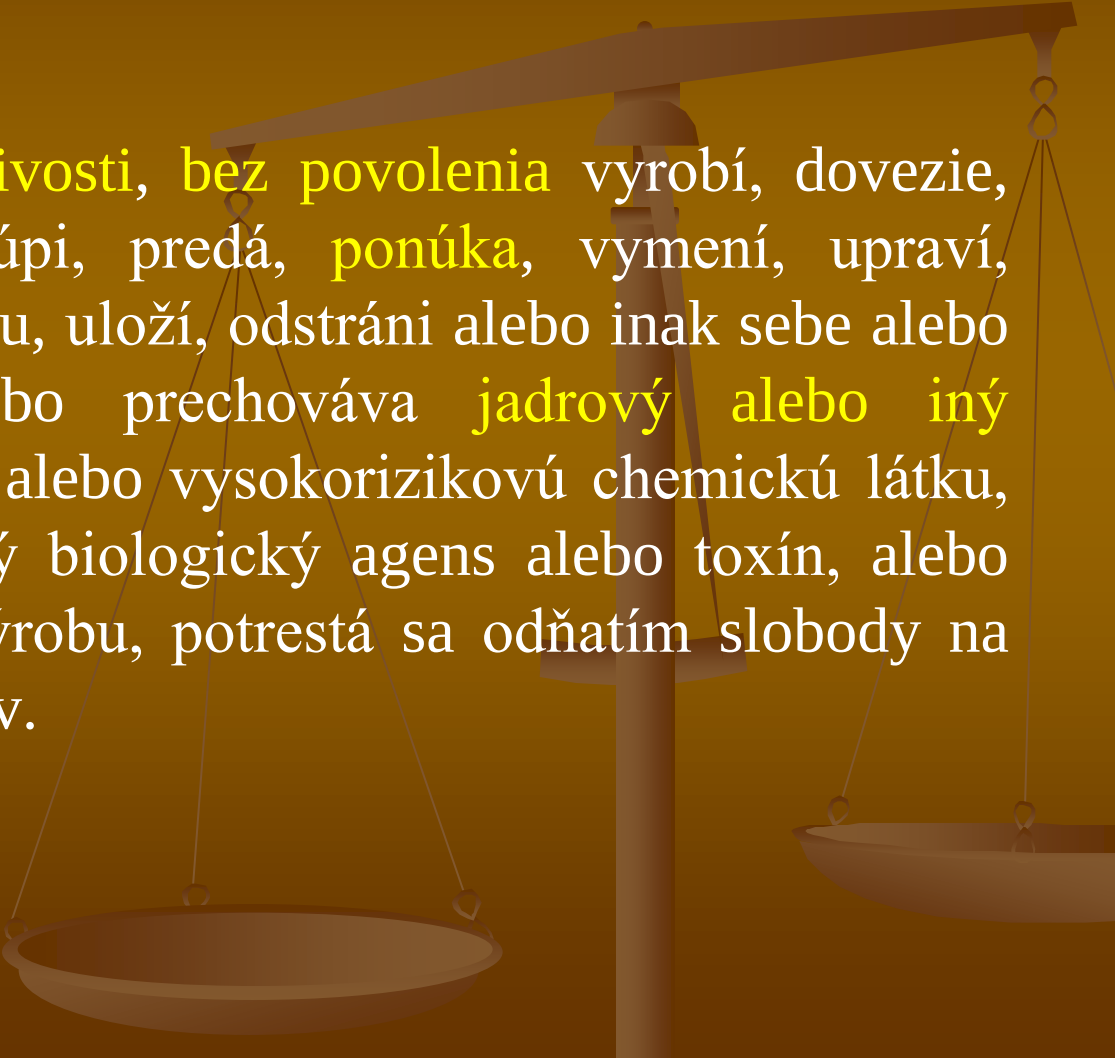
Vymedzenie pojmu environmentálna trestná činnosť v rámci PZ

Environmentálnou trestnou činnosťou sa na účely tohto nariadenia rozumejú trestné činy na úseku :

- a) ohrozovania a poškodzovania životného prostredia,
- b) neoprávneného nakladania s odpadmi, vrátane nedovoleného dovozu, vývozu a prepravy odpadov,
- c) porušovania ochrany vôd a ovzdušia,
- d) porušovania ochrany rastlín a živočíchov, vrátane nelegálneho obchodu s nimi,
- e) porušovania ochrany stromov a krov,
- f) šírenia nákazlivej choroby zvierat a rastlín,
- g) úniku organizmov,
- h) pytliactva,
- i) ohrozovania zdravia závadnými potravinami a inými potrebami,
- j) týrania zvierat,
- k) krádeží dreva a drevnej hmoty,
- l) nedovolená výroba a držanie jadrových materiálov, rádioaktívnych látok, vysokorizikových chemických látok a vysokorizikových biologických agensov a toxínov

§ 298

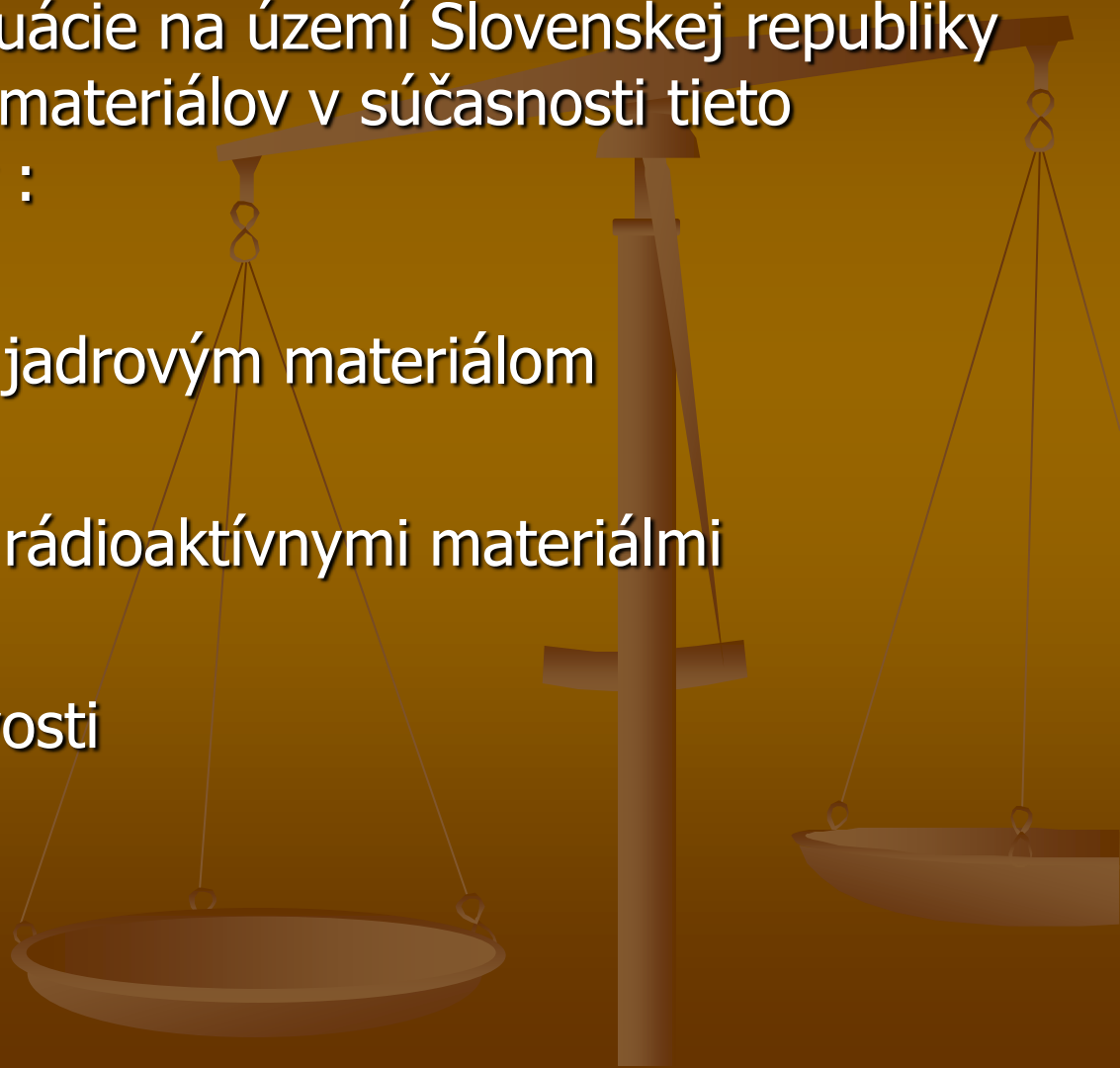
Nedovolená výroba a držanie jadrových materiálov, rádioaktívnych látok, vysokorizikových chemických látok a vysokorizikových biologických agensov a toxínov

-
- (1) Kto, čo aj z nedbanlivosti, bez povolenia vyrobí, dovezie, vyvezie, prevezie, kúpi, predá, ponúka, vymení, upraví, použije, dá na prepravu, uloží, odstráni alebo inak sebe alebo inému zadováži alebo prechováva jadrový alebo iný rádioaktívny materiál alebo vysokorizikovú chemickú látku, alebo vysoko rizikový biologický agens alebo toxín, alebo veci určené na ich výrobu, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov.
- (2) ...

Aktuálne bezpečnostné problémy

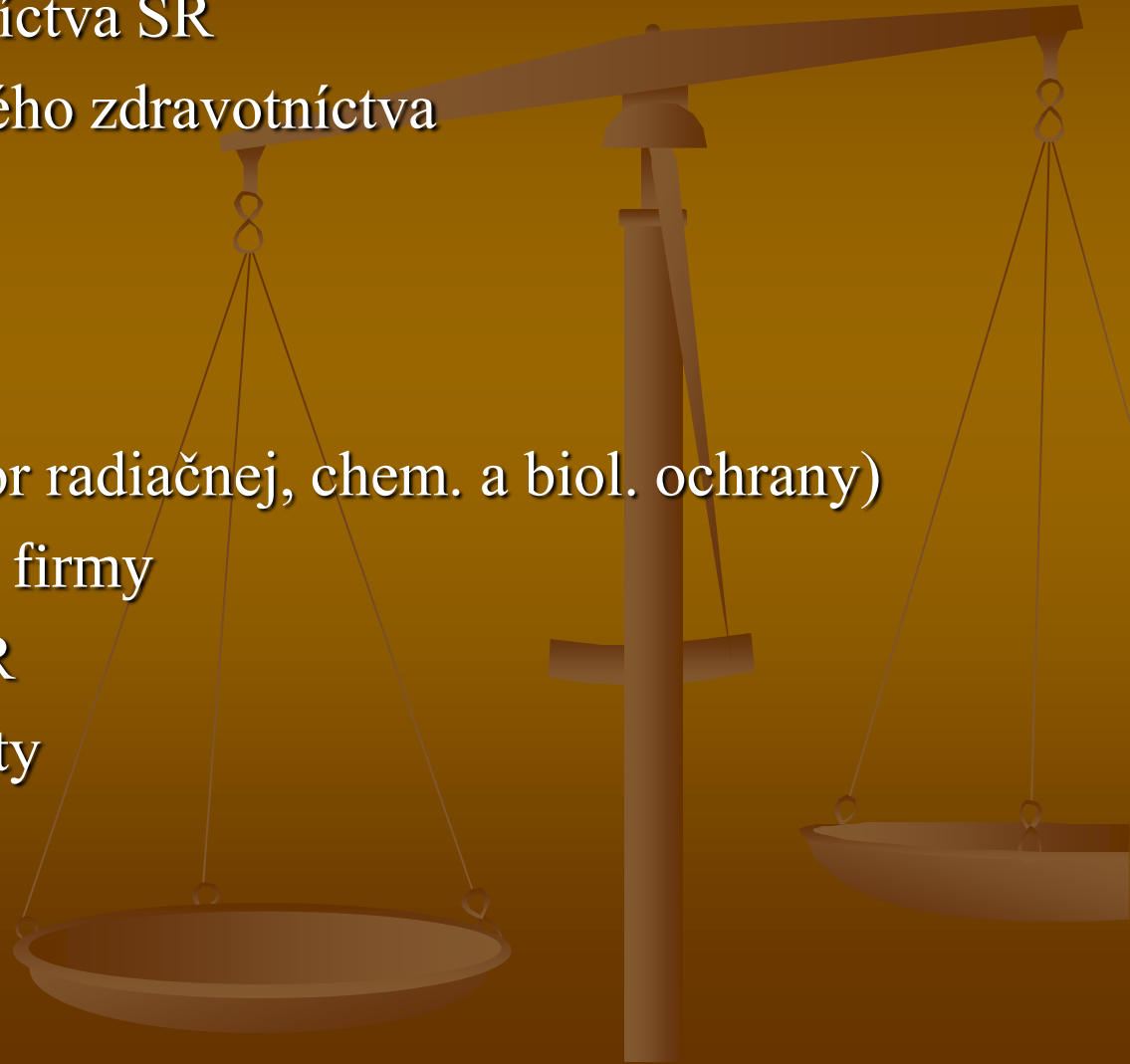
Na základe poznania situácie na území Slovenskej republiky existujú v oblasti RN materiálov v súčasnosti tieto bezpečnostné hrozby :

- Nelegálne obchody s jadrovým materiálom
- Nelegálne obchody s rádioaktívnymi materiálmi
- Incidenty z nedbanlivosti

Subjekty - RN

- úrad verejného zdravotníctva SR
- regionálne úrady verejného zdravotníctva
- Úrad jadrového dozoru
- KCHL CO
- HaZZ SR
- OS SR (RCHBO - prápor radiačnej, chem. a biol. ochrany)
- Certifikované subjekty - firmy
- Finančné riaditeľstvo SR
- Znalci a odborné subjekty

Nelegálne obchody s jadrovým materiálom

Nelegálne aktivity s rádioaktívnymi látkami

Mimoriadna udalosť 005 090226

Identifikácia lokalizovaného rádioaktívneho materiálu

Do 28.5.2009 boli vykonané práce bez porušenia materiálu.

1. Identifikácia

Postupne boli odstránené vonkajšie obaly (vedro, kuchynský hrniec) a kontrolované odtavované olovo, až bol rozpoznávaný excenter kryta druhého (a predpokladaného) uzavretého žiaridla, ktorý vlastnila spoločnosť SYENIT, a.s., Púchov. Predmetný kryt s uzavretým žiaridom bol niekoľkokrát v priestoroch horúcej komory demontovaný za účelom vykonania skúšky dlhodobej stability, pretože bola mechanika krytu pracovníkom HUMA-LAB APEKO, s.r.o., zničená.

2. Dokumentácia

Pred začatím identifikačných prác sa dostavili dvaja príslušníci PZ, ktorí kontinuálne kamerou a podľa potreby fotoaparátom zaznamenávali celý priebeh identifikačných prác.

3. Výsledok identifikácie

- Jedná sa o uzavreté žiaridlo, ktoré vlastnila spoločnosť Syenit, a.s., Púchov,
- Výrobné číslo uzavretého žiaridla: KV89
- Rádioizotop: Cs-137,
- Pôvodná aktivita: 18,5 GBq k 15.11.1979,
- Aktuálna aktivita: 9,36 GBq k 29.5.2009,
- Je k dispozícii pôvodné české a následné slovenské osvedčenie uzavretého žiaridla
- Skúška tesnosti preukázala, že žiaridlo je tesné,
- Na základe merania možno konštatovať, že ostatný materiál, ktorý bol vo vedre, nie je rádioaktívne kontaminovaný.

Košice, 29.5.2009

Zapísal Ing. Miloš Melich

Incidenty z nedbanlivosti

12.11.2019 12:10:10

51,2 kg